

OČAROVANÁ

Sténá Dněpr široširý,
jako hory vlny jdou,
vyje vichr rozhněvaný,
sklání vrby nad vodou.
Bledý měsíc mezi mraky
zelenavé světlo lil,
jako člunek v modrém moři
vyplul — zas se ponořil.
Ještě kohout nezazpíval,
mdlobný spánek krajem šel,
sýčci v háji zakřičeli,
jasan tvrdě zaskřípěl.

A v té chvíli pod horami,
tam, kde v háj se loudí
tmavá řeka černou nocí,
cosi bílé bloudí.
Snad to vyšla matku hledat
rusalka jen malá,
či snad čeká na kozáka,
by ho ulechtala.
Nebloudí tam rusaloňka,
dívčina tam chodí:
čáry báby kořenářky
po lese ji vodí.
Tak jí bába kořenářka
kouzlem udělala,
aby chodíc o půlnoci,
klidným spánkem spala.
Klidně spala, vyhlížela
kozáčka tam svého,

který loni odešel do
světa dalekého.
Který loni při loučení
na srdce ji vinul,
sliboval jí, že se vrátí.
Snad tam někde zhynul!
Kytajkou se jeho hnědé
oči nepokryly,
dívčí slzy jeho bílé
líčko neumyly:
orel vyrval hnědé oči
tam v té cizí dáli,
bílé tělo vci snědli,
kosti roztahali. —
Marně dívka každé noci
vyhlíží ho v háji . . .
Nevrací se černobrvý,
ani nevíta jí,
nerozplétá dlouhé copy
ruka rozechvělá;
místo v lůžko — do rakve si
lehne opuštěná!

Toť její je osud . . . Ó, bože můj milý,
zač trestáš ji mladičkou nepřizní svou?
Snad za to, že miluje kozácké oči
tak upřímně láskou svou nekonečnou?
Ach, odpusť jí! Koho má milovat, koho?
Tak sama je ve světě jako ten pták!
Ni otce, ni matičky, nikoho nemá!
Ach, dopřej, by štěstí jí zjasnilo zrak!
Což hříchem je milovat holoubka svého?
Což vinen je holub, že v boji zlém kles'?

Vždyť ona jen teskní a žalem se trápí,
jej hledá a myslí, že zabloudil kdes.
Jak šťasten je ptáček, ten vysoko vzlétá
a vzlétne až do nebe boha se ptát.
Však koho ta sirota, koho se zeptá?
Což může jí někdo snad odpověď dát?
Kdo řekne jí, kde její nocuje milý?
Či v bystrý snad Dunaj své koníčky hnal?
Či zapomněl na ni už v dalekém kraji
a jinou si dívčinu zamiloval?
Ach, kdyby jen dostala orlice křídla,
tu za moře za ním by pospíšila
a s mrtvým by zemřela. Kdyby však živý
měl jinou tam, hned by ji zardousila.
Neb nechce se srděčko o něho dělit
a celého pro sebe jenom chce mít;
už nechce žít v samotě, tesknit a toužit,
však za milým, za milým v dálku chce jít.
Ó, bože můj milý, toť vůle je tvá,
jak smutný však osud ta dívčina má!

Stále chodí, z úst ni páry.
Široširý Dněpr ztich';
vítr, rozbiv černé mraky,
k spánku lehl ve větvích.
S nebe měsíc mrtvě září,
háj i vodu postříbřil;
mlčí vše jak po vymření . . .
Vtom se Dněpr začeril —
vyšly z něho malé děti,
dívčí copy z vodních trav.
»Vyšlo slunce! Pojďme hřát se!« —
křičí děvčat nahý dav.

»Matka volá! Jste tu, děti?
Pojďme, pojďme večeřeti!
Zahrajem si, zaběháme,
písničku si zazpíváme:

Uch, uch!
Slaměný duch, duch!
Matička mě porodila,
nepokřtěnou položila.
Měsíčku!
Náš miláčku!
Pojď ty s námi na večeři;
v rákosině kozák leží:
rákosí, ostřice,
lesklý prsten na ruce;
mladý leží v rákosině —
našly jsme ho v doubravině.
Sviř, měsíčku, v širém poli,
abychom si hráti mohly!
Pokud vědmy vylétají,
kohoutkové nezpívají,
sviř, měsíčku, hrát si budem!
Co to chodí pod tím dubem?
Uch, uch!
Slaměný duch, duch!
Matička mě porodila,
nepokřtěnou položila.«

Zavýskly si nepokřtěné...
Háj se ozval; halas, ryk —
jako horda, celé vzteklé
letí k dubu... čiryryk!...

Ustrnuly nepokřtěné;
měsíc světlo vrhá:
cosi leze po tom stromě,
do vršku se šplhá.
To ta dívka, chodíc ve snu,
k dubu zabloudila;
takové jí kořenářka
čáry způsobila!
Stanula až ve vršíčku,
na větvičce stála...
Rozhlédla se — šplhá dolů,
těžce zavzdychala.
Rusalky tam kolem dubu
tiše, mlčky stály,
zatáhly ji mezi sebe,
k smrti ulehtaly.
Dlouho nad ní divily se,
jak je krásná, milá...
Vtom kohouti: kykyryký! —
Řeka všechny skryla...

Nad oblaka vzlétl skřivan,
jitřní píseň zpíval;
zakukala žežulička,
dub ji v listech skrýval;
ozvěna se nese hájem,
s písni ptačí splývá;
rudne východ nad horami;
orač v poli zpívá.
Háj se černá tam, kde kdysi
Laši chodívali;
nad Dněprem se mohly tam
v dálce zamodraly.
Šumí šelest po doubravě,

po vrboví běží;
pod dubem tam kučeravým
dívka tiše leží.
Tiše leží, tvrdě dřímá,
bílé čelo studí . . .
Žežulčino zakukání
už ji neprobudí.

A tím časem z doubraviny
kozák vynořil se;
pod ním jeho koník vraný
náhle zastavil se.
»Unaven jsi, kamaráde!
Už je blízko čata.
Odpočinem. Dívčina má
otevře nám vrata.
Snad už vrata otevřela
kozáku jinému . . .
Hopsa, koni, hejsa, koni,
dovez ty mě domů!«

Unavil se vraný koník,
sotva nohy šine —
kolem srdce kozáckého
zmije zlá se vine.
»Zde je dub náš kučeravý . . .
Ona! Bože milý!
Usnula, mne vyhlížejí,
v tuto časnou chvíli!«
Nechal koně, běží k milé:
»Bože ty můj, bože!«
Volá ji a celuje ji . . .
Ne, už nepomůže!
»Proč mě lidé rozloučili

s tebou , moje milá?«
Rozehnal se . . . o dub tvrdý
hlava udeřila!

Jdou mladé dívky v pole žnouti
a píseň s nimi kráčí v dál:
jak matka syna provázela,
jak Tatar v noci bojoval.
Jdou děvčata a zpívají si,
však hle — tu koník ztrápený
a vedle něho kozák mladý
tam s dívkou leží na zemi.
Tu chtěly oba polekati
a zvědavě k nim blíže jdou . . .
Však hrůza! Oba mrtvi leží
a kozák s hlavou rozbitou.

Přišly ze vsi družky její,
slzičky si stírají,
přišli jeho soudruhové,
jámy dvě jim kopají.
Přišli kněží s korouhvemi,
zvony zazvonily;
všichni ze vsi po zákonu
v zem je uložili.
Nasypali u pěšiny
dvě mohyly v poli,
zesmutněli, zaplakali
všichni po okolí.
Zasadili nad kozákem
javor, rozmarýnu
a té dívce do hlav dali
červenou kalinu.
Přilétá k nim žežulička,

javor v stín ji skrývá,
přilétá k nim slavík milý,
každou noc jim zpívá;
každou noc jim vyzpěvuje —
dřív než měsíc vyjde,
rusalek než houfec divý
z Dněpru hřát se přijde.

Petrohrad 1838

Překlad J. Tureček-Jizerský